

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Vatili lap szovjet

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Pacelli nuncius ma hosszabb megbeszélést folytatott a szovjet delegáció vezetőjével a szovjetnek a Vatikánnal való viszonyáról.

Racovsky népbiztos kijelentette a moszkvai lapok tudósítója előtt, hogy Franciaország és Belgium a közeljövőben elismerik a szovjet kormányt.

A színház utolsó bemutatója

— Süt a nap —

Ez maga az élet... a falu élete... a magyar falu. Az, az első szótól az utolsóig. Azok az alakjai, a szenvedő és mégis mindig mosolygó emberek, akiknek életében a bánat mellett felvillan az öröm, a bánat mellett néha a vigalom... amikor úgy süt a nap. Szinte ráismerünk a jószívű tisztelőre, a nagy családu tanítóra, a vasuti forralmista, a lányáért aggódó postamesternőre. És velük szemben a gazdag parasztságra, az ő mosolyt fakasztó igyekezetükre, akiknek azért jószívük van... hiszen úgy süt a nap.

Zilahi Lajos alakjait... az élet alakjait vitték az este színpadra a váradi színészek is. Játékukon a becsületes felkészültség minden jele megnyilatkozott. Az őszinte, szívhez szóló és szívbemarkoló szavak tisztán hangzottak s nem akadt disszonancia, amely kirítt volna a magyar falu akácos hangulatából. Természetesen az előadás központjában Jóska Mici állott. Sárka szerepében közvetlenül határos üdéséggel vitte színpadra a falusi kislány tiszta alakját. Mellette Földes Mihály, a gazdag parasztleány markáns figuráját végtelen őszinteséggel játszotta meg. De Benes Ilona, Harsányi, T. Pogány Janka, Madas, Kereszt Mancsi és a többiek is mind hozzájárultak a „Süt a nap” nevű és megérdemelt sikeréhez. A szezon utolsó irodalmi bemutatója megérdemelt volna fokozottabb érdeklődést és elképzelhetetlen, hogy ennek a pompás darabnak ne legyen még az elkövetkező egy-két előadásán olyan publikuma, amely örömmel tud köszönni.

A londoni konferencia elfogadta a franciák javaslatát

A francia sajtó Herriot szerepéről

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A konferencia első bizottsága egyhangúlag elfogadta a francia javaslatokat.

míg az angolok módosító indítványukat visszavonták. A delegátusok az elért sikerért melegen üdvözölték egymást. Az egyik delegátus a Reuter-ügynökség munkatársa előtt kijelentette, hogy a nagy nehézségeket sikerült áthidalni.

Ha a harmadik bizottságban kedvezően fogadják az átutalás kérdését.

akkor a szövetségesek

részéről a konferencia be van fejezve.

természetesen előbb még a bankárok fognak nyilatkozni. A németek meghívása küszöbön áll.

Párisból jelentik a Radornak: A francia lapok ma reggel egyöntetűen azt közlik, hogy Franciaország a békés jóakarat legvégső határáig ment s minden felelősséget elhárít magáról. Herriot miniszterelnök a béke érdekében minden áldozatot meghozott és ha ez még se sikerülne, úgy nem Franciaországon múlna a világbéke helyreállítása.

Mely államok akartak a népszövetségi tanácsba tartozni

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfben táviratozzák: A Népszövetség információs osztálya hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a Népszövetség tanácsa maga dönt Magyarország katonai ellenőrzéséről és arra sem Magyarországot, sem a többi érdekelt államot nem hívják meg. A népszövetségi szerződés szerint a népszövetség olyan tagjait is, akik nincsenek képviselve a tanácsban meg lehet hívni azokra az ülésekre, amelyeken az őket különösen

érdeklő kérdések kerülnek szónyegre. Ezen az alapon

Románia, Jugoszlávia, Magyarország, Bulgária, Ausztria és Görögország

követelik, hogy képviselőiket elküldhessék a tanácsba, mielőst a katonai vizsgálat ügye aktuálissá válik. A tanács ilyen kibővítése ellen De Jouvenel francia delegátus aggályait fejezte ki, mire az a felfogás kerekedett felül, hogy a vitában nem tanács-tagok részvétele nem indokolt.

A romániai ostromállapot hire a budapesti lapokban

Nyilatkozik a pesti román konzul

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A ma Budapestre érkezett romániai lapokban az ostromállapotnak az egész Romániára történt kiterjesztéséről megjelent közlemények élénken foglalkoztatják a budapesti sajtót. Fokozza az érdeklődést, hogy a pesti lapokban belgrádi és párisi keltezésű olyan hírek láttak napvilágot, hogy Romániában az okiráltság egész területén kihirdették az ostromállapotot.

A Magyarország című lap a budapesti román követséghez fordult felvilágosításért, ahol a következő nyilatkozatot tették:

— Az új rendelet kiadása csak azért történt, hogy újból figyelmeztesse a régi rend

Jaures emléke a francia kamara előtt

Megszavazták a Pantheonba-helyezést

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból táviratozzák: A francia kamarában Albert közoktatásügyi miniszter megindokolta Jauresnek, a háború ellen küzdő szocialista vezérnek a Pantheonba-helyezésére vonatkozó indítványát. A baloldal élénk tet-

széssel hallgatta a közoktatásügyi miniszter beszédét. A kamara 346 szavazattal 10 ellenében kimondotta Jaures holttestének ünnepélyes átszállítását a Pantheonba. BCU Cluj-Napoca.

deletben foglaltakra a kommunista agitátorokat figyelmeztette őket, arra, hogy milyen büntetéseket várhatnak, ha az állam rend- megpróbálnák zavarni.

— Az ostromállapotot nem egész Romániára hirdették ki, csak bizonyos pontokra. Így Bukarest, Kolozsvár, Nagyvárad és a besszarábiai határ mentén marad érvényben.

Az elbocsájtott bíró — aki még hivatalba jár

A váradi törvényszék elbocsájtott bírái már napok óta új kenyérkereseti lehetőségeik után járnak. Elárvult szobáik új gazdákra várnak, s hajdani beosztásuk körül egyre nő a restancia. Bukarestben megindult az akció az elbocsájtott bírák érdekében, de a mozgalom nem sok eredménnyel kecsegtet. Eppen ezért érdekes és valahogyan jellemző is a régi magyar bírák tiszta tradícióira és becsületes odaadására dr. Petróczy Zoltán táblabírónak magatartása. Ő volt a legidősebb azok közt a bírák közt, akiknek szolgálataira többé nem reflektál az állam. A csődügyek intézője volt a törvényszéken. Ma véletlenül benyitottunk a szobájába. Az öreg bíró ott ült az asztala mellett munkába merülten.

— Mi az bíró ur, valami jó hír jött Bukarestből, hogy feljött a hivatalba?

— Dehogyan, dehogyan elküldtek engem is fiam. Nincs rám itt már szükség, de hát nem hagyhatom itt a sok restanciát, meg a rengeteg ügyet, amelyekben csak én ismerem ki magam. Az utódomnak sok munkát adna a pereket végigtanulmányozni, én meg mégis csak hamarabb a végére járok. Ha nem is kapok már fizetést, ezt — úgy érzem — el kell még intéznem. Eddig van.

ATLANTIC nyári mozgó APOLLÓ mozgó

pontosan 9¹/₄ órákor 6 és 9 órákor

Még ma és holnap
pénteken és szombaton

Dsungel istennője

Szombat délután 3 órákor
gyermekelőadás
Sik Sárka felléptével.

Vasárnaptól kezdve

Két lélek

Eszterházy Ágnes grófnő és Olaf Fjorddal.

Hirek

Benedek Elek vasárnap délelőtt is mesél a gyermekeknek

Benedek Elek, a nagy meseíró holnap, szombaton délután 3 órákor érkezik Nagyváradra az ujságírók ünnepélyére. Arra gondolva, hogy délután a Rhédey kertben Elek apó meséit nem tudná minden apróság meghallgatni, Elek apó délelőtt is mesélni fog 11 órától az Atlantic mozgó nyári helyiségében, ahol ülve hallgathatják meg a gyerekek a legnagyobb mesemondót. Belépti díj 6—20 lejig.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK — — — —	3525
LONDON — — — —	2361—
PARIS — — — —	269750
BUKAREST — — — —	235—
BUDAPEST — — — —	069—
BÉCS — — — —	007550
PRAGA — — — —	1587—
MILANO — — — —	231850
BERLIN — — — —	10 000/129

* Hughes Berlinben. Berlinből táviratozzák: Hughes államtitkár szombaton este ideérkezik. Látogatása inkább magántermészetű, még sem lehet elvitatni politikai fontosságát. A német kormány lakomát rendez Hughes tiszteletére.

* Bankett Benedek Elek tiszteletére. Először jön Nagyváradra most Benedek Elek, akinek meséi negyven év óta gyönyörködtetik gyermekeinket s a jövő generációnak időtlen-időig megbecsülhetetlen kincsöre marad. Illő, hogy Nagyvárad urtársadalma megfelelő szeretettel fogadja a magyar írók egyik legnagyobbikát. Ezért, szombaton este 9 órára a Palace étterembe az ujságírók nyilvános bankettet rendeznek, melyen meg kell jelenjék mindenki, aki a váradi társadalomban nem zárkozik el az igazak megérdemelt ünneplésétől.

* CFR. Cluj—Törekvés. Vasárnap délután a Törekvés a Cluji C. F. R.-t látja vendégül, a mérkőzés fél 7 órákor kezdődik. Előzőleg Törekvés—Egyetértés ifj. bajnoki.

* Kapkodják a jegyeket a Hajduk hadnagya előadására. A vasárnapi Garden-party jegyeinek nagy részét elvitte már a közönség. Reggeltől estig folvik a jegyárutás a két hírlapirodában. A népiünnepély előkészületei nagyban folynak. Az időjós szép időt jósol vasárnapra s így a pompás ünnepély remélhetőleg zavartalanul fog lefolyni.

* A mandolin művész hangversenyei. Mint már említettük Simicel, az ismert nevű mandolinművész Nagyváradra érkezett és augusztus másodikán, szombaton a Félix-fürdőben, harmadikán, vasárnap pedig a Püspök-fürdőben hangversenyt rendez. Rosenzweig Kató, temesvári zongoraművész nő kíséri zongorán a mandolin mestert. Előadások után tánc lesz hajnali két óráig, amikor is Váradra külön fűrdővonat hozza vissza a publikumot. E pompás koncertek elé nagy érdeklődéssel néznek előre mindennün.

* Az Izraelita Szentegylet elnöksége hálás köszönettel nyugtázza az alatt megnevezett, nagylelkű adakozóknak, akik utóbbi nyilvános nyugtázásunk óta kölcsönkötvényeiket, intézményeink részére ajándékozták: Kórházunk részére: Dr. Somogyi Ödön Lei 2000. Farkas István gyógyszerész 2000. Benedek Jenő 1000. Nagyszalontai Izr. Hitközség 9000. Ivria Bizt. intézet 2000. Sebestyén Dezső igazgató 1000. Faragó és Major 5000. Maurice Bank, Bucuresti 1000. Rippner Vilmos 3000. Rosinger-Rippner, Wien 2000. Schwartz Albert 2000. Özv. Deutsch Ferencné 1000. Pál Ferenc 1000. Özv. Brüder Jenőné 3000. Szentegyletnek: Hartmann Sándor Lei 5000. Aggok menházának: Leitner Lázár 5000. Zuckermann Salamon 5000. Ullmann Miklós 3000. Reichard Dezső

3000. Silberstein Izidor 2000. Heller és Seidmann 2000. Klein Vilmos divatárúüzlet 2000. Borgida Béla 2000. Somló 1000. Rothbart Adolf Ede 2000. Feldmann Izidor 1000. Mezey Márton falkereskedő 2000. Weisz J. Miksa 1000. dr. Fehér Adolf 2000.

* Érdekes ásatások Pompejiben. Rég hallottunk már valamit Pompejiről. Legutóbb 1914-ben, mikor Omelung Walter tanár, a római német régészeti intézet titkára, Mannak, a híres kutatónak szobrot állíttatott. A legutóbbi ásatásokról dr. Matteo della Corte, ottani inspektor közöl érdekes adatokat. Az új ásatási zóna félkilométer. Az epidius Rufus-féle ház nál kezdődik és az Abundantia-ut irányában a Porto di Carno felé húzódik. Az Abundantia utat már csaknem teljesen felszabadították és így számos rendkívül érdekes épület tárul az utas elé. Mindjárt az ut elején, jobboldalt van egy ház, amely a katasztrófa idején éppen restaurálás alatt állott, úgy, hogy szobái csak részben és hiányosan kifestettek. Az építési anyagot a katasztrófa által meglepett munkások és művészek az előcsarnokban hagyták. A ház legszebb része a kétszínű, fülkealakú sanctuarium, amelyben fehér relief figurák vannak. Egy másik szobában vörös alapra festett freskó van. Trónon ül Achilles s Victoria istennő megkoronázza. Egy másik, Pompeji életében nevezetesen épület a posztógyár volt. Ennek műhelyei teljes épységükben megmaradtak. Víz-tartályok vannak itt és sok kezdetleges szerszám. A műhely falait mindenütt bájos repülő alakok díszítik. Vajon lehetne-e találni olyan gazdát, aki ebben a józan korban annyira feldiszipolná műhelyének falait.

x Értesítés. Van szerencsém az ingatlan eladó és vevő közönség tudomására hozni, hogy egészségem helyreállítása után vidékről hazaérkeztem s a legszorgalmasabban foglalkozom adás-vevéssel. Kérem, hogy továbbra is a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni szíveskedjenek. Tisztelettel Toma József-né, Nilgesztelep, délután 3—6-ig Körös-utca 21.

* Elcserélt kalap. A rendőrség másodemelet 12. számú szobájában ma délelőtt valaki elcserélt egy selyembéléses szalmakalapot.

z Atlantic és Apolló mozgók. Még ma és holnap megy a nagy sikert aratott Dsungel Istennője című hatalmas állatfilm, amely valósággal bámulatba eiti állatprodukcióival a szemlélőt. Szombaton délután 3 órákor gyermekelőadás mérsékelt helyvárak mellett amikor is vígjátékok keretében a kis kabarédíva, Sik Sárka lépfel, táncolni és énekelni fog. — Vasárnaptól kezdve a „Két lélek“ című társadalmi dráma megy, Eszterházy Ágnes és Olaf Fjorddal a főszerepekben. Öfelségeik rendeletére a filmet két részben mutatták be a Cotroceni királyi palotában s Öfelségeik alig tudtak betelni a film szépségével.

x Kegelet a Sas alatt.

Felkérték a következő 1054—1924. sz. a. közjegyzőileg hitelesített fordítás közzétételére:

FORDÍTÁS

— Bucuresti, 1924. Február 19.

Ö FELSÉGE A KIRÁLY UDVARA.

IGAZGATÓ UR!

Van szerencsém felkérni, szíveskedjék a „Két lélek“ című mozifiimmet megküldeni oly célból, hogy az holnap f. é. február 20-án a Cotroceni Palotában Ö FELSÉGEIK előtt immár másodizben lejátszható legyen.

— Kiváló tisztelettel —

— A királyi székházak igazgatója

— Olvashatatlan aláírás Alezredes

Atlantic Filmkereskedelmi és Mozgó-

színház tekintetes urának —

— Helyben —

— Biserica Enei-utca 11.

Közjegyzői pecsét.

Dr. Gheorghe Popa
köjegyző s. k.

x Elvesztettem tegnap este az Emke kávéházban pénztárcámat, Gottesmann Mór névre szóló katonai igazolvánnyal és más fontos iratokkal és 3000 lei pénzzel. A megtaláló kéretik juttassa az iratokat Glück Testvérek szabó céghez, Bazár épület.

x „Az Apokalipszis négy lovasa“ — Dorian Terrasse. Ma, pénteken a szezon egyik legnagyobb slágere, „Az Apokalipszis négy lovasa“ látható a Dorian filmszínházban 6 órákor. A Blasco Ibenez spanyol író regénye után készült film egy argentiniai fiú és egy párisi leány szerelme regényét mutatja be. A világháború véres jelenetei szolgálnak izgalmas háttérül. Rodolpho Valentino, a legszebb filmszínész alakítja a főszerepet. A két részből álló monumentális film első része ma látható.

A HEGEDÜS HIRLAPIRODA kölcsönkönyvtárába a következő ÚJ köny- vek érkeztek:

Surányi: Kain és Ábel 2252.
Erdős: Borsóhercegnő. 2251.
Bíró Lajos: Amor és Psyche. 2241.
Courts Mahler: Tiéd vagyok. 2248.
— Fogadott leány. 973.
London Jack: Kóbor csillag. 2246.
Karinthy: Hogy kell bánni. 2250.
Halász: Tropusokon. 2258.
— Szaharán keresztül. 2256.
— Egyiptom. 2253.
— Indiánok között. 2257.
Csermely: A mantovai jóslat. 2242.
Szemere: Egy falusi kisasszony. 2242.
Verona: Mimi Bluette. 2245.
Maupassant: Versek 2244.
Karinthy: Tanár ur kérem. 2249.
London: Hold völgyében. 2247.
Tolsztoj: Pénz átka. 2254.
Unamono: Kód. 2240.
Wilde: Szépség filozófiája. 2255.

Beiratkozni lehet minden nap.

Előfizetés 1 hóra 40 Lei.

A szerb kormány engedményei a kisebbségekkel szemben

Az új jugoszláv belügyminiszter demokratikus intézkedései

A Pasics-kormány bukásával új politikai atmoszféra keletkezett Jugoszláviában. A sovinsztizmus reakciót, a kiméletlen szlávosságot és a militarista közszellemet elsöpörte a fiatal szerb király demokratikus elhatározása. Az új kormány olyan programmal jön, amely a haladott idők elfogadásának megfelelő, s amely békét és konszolidációt teremt a nagyra nőtt jugoszláv államban. Hogy az inaugurált szabadságjogok sorában előáll a jugoszláviai magyarság politikai szöhozzjuttatása, szinte természetes. Éppen ezért — nem minden elzás nélkül a romániai magyarság viszonyaira — leközzöljük az új szerb belügyminiszternek: Petrovics Nasztárnak hivatalbalépése napján tett nyilatkozatát. Kell, hogy az idők változása Romániában is hasonló kormány-nyilatkozatokban dokumentálódjék. A szerb miniszter különben ezeket mondta:

— Politikánk alapja minden vonalon a teljes törvényesség megvalósítása és az az elv, hogy az ország minden állampolgárának egyenlő elbánásban kell részesülni. Ezt tökéletesen kérésztül akarjuk vinni, de ez kötelességünk is azoknak

a nagy elveknek folytán, amelyek minden kulturembert köteleznek, kötelességünk ez a békeszerződés szerint is,

amelynek rendelkezéseit hiven be fogjuk tartani. Természetszerűleg nem jelenti ez az álláspontunk azt, hogy a nemzeti kisebbségek egyes tagjai most már nyugodtan elkövethetnek államellenes cselekedeteket, de ez nem vonatkozik csak a kisebbségekre, mert az állam többi polgárai is összeütközésbe kerülnek a hatóságokkal, ha ilyen cselekedeteket elkövetnek.

Máris körrendeletet adtam ki az ország valamennyi rendőrhatalóságának és utasítottam őket, hogy ezentul tartsák tiszteletben a gyűlékezési jogot

Minden olyan politikai csoporttal szemben, amelyeknek működését a törvény nem tiltja, továbbá, hogy a gyűlések résztvevőit minden esetben részesítsék teljes védelemben és akadályozzák meg a gyűlések megzavarására irányuló törekvések érvényesülését.

Ez a kormány egyetlen állampolgárnak sem fogja bármilyen politikai jogát semmilyen formában sem korlátozni

és senkit sem fog politikai jogainak gyakorlásában megakadályozni.

— Még csak tegnap óta vagyok miniszter, de

a Magyar Párt feloszlátásának okára és körülményeire vonatkozólag máris kérdést intéztem az illetékes

referenshez s magamhoz kéréstem az összes aktákat.

Magam fogom megállapítani, hogy volt-e törvényes alapja a szervezet feloszlításának és ha úgy találom, hogy nem volt, illetőleg ha a feloszlítás olyan okok alapján történt, amelyek nincsenek bizonyítékokkal ellátva, akkor azonnal el fogom rendelni a kérdéses rendeletek hatálytalansítását.

— Ezentul nem lehet semmi akadálya a kisebbségek — köztük a magyarság — politikai szervezkedésének.

Programmunk, hogy a magyarok ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint a többi állampolgárok, mert józan észszel nem hiszem a felburjánzó irredenta-vadakat.

A felrobbant ágyugolyó darabokra tépett két gyereket

Brailából táviratozzák: A brailai régi vasgyárnál két gyermek játszadozott. Véletlenül valami el nem használt ágyugolygore bukkantak. Alig értek hozzá, a lövedék felrobbant s a két

gyermeket valóssággal darabokra tépte. Azexplozió olyan hatalmas volt, hogy a gyár közelében lévő házak ablakait bezuzta a légnyomás.

— A sajtóról a sajtótörvény intézkedik. E törvény keretén belül a sajtó szabad és én mint belügyminiszter legfeljebb utasíthatom szerveimet, hogy

a magyar sajtóval szemben semminő törvényellenes lépésre ne ragadtassák magukat.

Sajtóvétségek elbírálására a bíróság hivatott, nem a közigazgatás.

— Amennyiben nekem mint belügyminiszternek befolyásom van a választói névjegyzékek összeállítására,

gondoskodni fogok róla, hogy a kimaradtak bekerüljenek a névjegyzékbe és azok ellen, akik szándékosan kihagytak választói jogosultakat a névjegyzékből, megtorló eljárás induljon meg.

— Remélem, hogy az új választói jegyzék alapján Jugoszlávia népének tényleges bizalmát élvező törvényhozó testület ülhessen össze.

Egy váradi család két hete lakik a Rhédey-kert fái alatt

Gyerekek éjszakái az esőben — Egy kőműves kálváriája

Ez őszbe hajló júliusi éjszakán, amikor sűrű szemekben szitál az eső, kiseretnek állani a város főterére, ahol éjjel körül színházból, kávéházból, moziból és egyéb szórakozóhelyekről tördul ki az elégedett emberek serege, szeretnek bekopogtatni bűrók párnázott ajtójain oda, ahonnan a szivetek már régóta számúzte a gondtalanság, élére állanak a csoportnak és kivinném őket a Rhédey-kertbe, nézzék meg, hogy 1924-ben a színes cipők és maroquin selymek szezonjában hol lakik Kralovszky Pál kőműves a feleségével és három apró gyermekével. Jöjjetek apák, akik este halkan belopóztok gyermekeitek patyolatfehér ágyacskájaához és boldog örömmel gyönyörködtek a hófehér vánkók között kipirult angyalarcokban, jöjjetek anyák, akik ezekben a hűvösre változott napokban gondosan összeválogatjátok gyermekeitek melegebb ruháskáit, jöjjetek, jöjjetek emberek és jaj a sziveteknek; nem fog nyugodtan dobogni, ha meglátjátok, ami itt látni való.

Szabad ég alatt

Két hete lakik Kralovszky Pál kis családjával a Rhédey-kert lombos fái alatt. Naponta száz és száz gondtalan fehércepellős, tenniszrakettes ur és dáma libeg el a nyomorhajlék előtt, lehetetlen, hogy fel ne tűnt volna még egynek az Isten szabad ege alatt kuporgó familia. Nem valami elhagyatott, madárselátta helyen tanyázik a hajléktalan család. A város belsejében, mintegy eleven lelkiismeretfurdalás vergődik, szenved és dacol az idő minden viszontagságával...

Kilakoltatás Kardón

Kralovszky Pál 28 éves kőműves, itt született Nagyváradon, felesége három

gyermeke mind-mind itt születtek, itt éltek, soha e város határán túl nem mentek. 1918 óta négy esztendőn keresztül egy gyártelep udvarán laktak. Amikor a háztulajdonosnak kezdtek terhére lenni, megkezdődött a szekatura a már ismert recept szerint. Kilakoltatni nem lehetett, elzárta hát a háziur a vízvezetékét, baj volt a gyerekekkel, napirenden volt a veszekedés. Szegény Kralovszky Pál unta az örökös civódást, más lakás után nézett, de a városban sehol nem talált megfelelőt, elhatározta hát, hogy kimegy Kardóra lakni. A kis faluban kapott lakást, szorgalmasan bejárt a városba dolgozni, míg egy szép napon 1923-ban behívták fegyvergyárra. Ostopenibe a második román piosnerezredhez. Kőműves, kötelességtudó ember, bevonult és Kardón hagyta kis családját. A familia sokáig nem maradt hatott Kardón, mert a lakásra szüksége lett Marian volt községi bírónak, aki a vincellérjét telepítette be abba. Kilakoltatták a kenyérkereső nélkül maradt családot, akik behúzódtak Váradra és heteken keresztül a Bunyitay-ligetben

a szabad ég alatt huzzták meg magukat. A katonai szolgálatát teljesítő család-fenntartó, értesülve családjá helyzetéről, kihallgatáson jelent meg ezrede parancsnoka előtt a parancsnok, emberséges, jó katona — megértemli, hogy idejünk a nevét — Mantulescu ezredes, nyomban átírt a váradi hatóságokhoz, hogy kötelességét teljesítő katonája családját ne hagyják az utcán.

Az állampolgárság

Kralovszky Pál hazajött és az írással elment a főszolgabírói hivatalhoz. Onnan rogtón utasították a kardói bírót, hogy adjon lakást a hajléktalanul maradt familiának. Kralovszky a főszolgabíró utasításával kiment Kardóra és nem akarjuk hosszasan részletezni a dolgot, kinos herce-hurca után egy rozoga viskóban kapott is lakást.

A kis család meghúzódott a rozogavityilóban, beesett az eső, de még mindig jobb volt, mint a Bunyitay-liget fái alatt és Kralovszky Pál megint szorgalmasan bejárt a városba dolgozni.

Tar héttel ezelőtt kidobózták hogy Kardón is megkezdik az állampolgárok összeírását. Kralovszky Pál annak rendje-módja szerint írásával felszerelve megjelent a község házára, ahol az apáti jegyző, — mert Kardó az ő körletébe tartozik — végezte az állampolgárok összeírását. Itt röviden tudták Kralovszky Pál, hogy nem veszik fel az állampolgárok névjegyzékébe és ha augusztus elsejéig el nem hagyja a községet, úgy át fogják tenni a magyar határon.

A Rhédey-kertben

Kralovszky megijedt a fenyegetéstől, felszedte még megmaradt kis butorát és ezuttal a Rhédey-kert közepén ütötte fel tanyáját.

Kintjártunk a Rhédey-kertben, szivfacsaró látvány tárult a szemünk elé. A kert szélén egy tisztáson két ágy van felállítva, de nem rendesen hanem láb-bal az ég felé. Így a felfordított ágyak alatt rendezkedett be a kis család. Az ágy deszkái védik, amennyire védhetik őket az esőtől, éjszakára odabuvik be az egész család. A legkisebb három éves gyereket, jó emberek éjszakára magukhoz veszik. Egy földbevájt üreg, a tűzhely, azon főz, ha van mit az asztal szony. A szegény ember most fűző-fához szalad, hogy segítsenek rajta

Nem hisszük, hogy dr. Popovici Miklós prefektus ur, vagy Catana rendőrprefektus urnak tudomása lenne a hatóságokat megszegyenítő esetről, noha az ott szolgálatot teljesítő rendőrnnek már régen jelentést kellett volna tennie róla.

A mi célunk most az, hogy a hatóságok figyelmét felhívjuk a szerencsétlen hajléktalan család sorsára. Csakis hatósági beavatkozással lehet segíteni a szerencsétleneken, mert egyik reggeli lap mai számában említett „jószívű uriasz szony“ a „bihari hágó“ alatt felajánlott egyszobás lakásért tíz napra 300 lei bért kívánt a szegény familiától, amelynek ezidőszert még betevő falatja sincs. Kétszer ad, aki gyorsan ad!

Markovics Ernő.

Kik kerültek ujabban a váradi állampolgárok listájára

Nagyváradon legujabban a következőket vették fel az állampolgári listára:

Csengeri-utcai lakos: Rapaport Benő 25.

Cuza Voda (v. Szacsavay)-utcai lakosok: Reichenberg Salamon 16; Groszmann Dávid 16; özv. Berger Mórné 16; özv. Gruber Izsákné, Elbogen Dávid 16;

Gutfried Manó 16; Blum Ignác 16; Máté Terézia 25; Hersch Nátán 25; Erdélyi Antal 31; Deutsch Benjámín 31.

Avram Jancu (v. Kossuth Lajos)-utcai lakosok: Petrovsky Pál 16; Ridzig József 16; Váradi Kálmán 16; Szép Ignác 16; Hilingier Emil 16; Mandel Géza 16; Csillag Ferenc 16; Himler Armin

16; Krammer Ignác 16; Schwarcz Adolf 16; Hermann Bernát 2; Schwarcz Adolf 6.

Pece-utcai lakosok: Pápai János 10; Gavra Irina 20; Klein Ignác 22; Izsák Jenő 22 öz. Knecht Dávidné 22; Dengelegi Mihályné 22; Grosz Márton 19.

Szent László (v. Körös)-utcai lakos: Weisz Nándor.

Alexandri (v. Teleky)-utcai lakosok: öz. Freiberg Albertné 48; öz. Weisz Gáborné 48; Gergely Jenő 48; Frenztz Petru 48; Harsányi Sándor 48; Puskás Károly 48; Strasser Aladár 64; öz. Taub Sámuelné; öz. Held Kálmánné 64.

Aurél Vlaicu (v. Várház-utcai lakos: Friedmann Izidor 2.

Azente Szevér (Bém)-utcai lakosok: Ujvárcsi Tivadar 6; Pázmány János 2; Armanca Ciobota 2; Tornyi Zsigmond 2; Huvé Károly 2; Karácsonyi János 5; öz. Klencz Lajosné 5; Mendelovits Samu 6; Balla József 5; Oláh Lajos 6; Oláh István 6.

Bethlen-utcai lakos: Hochhausser Ferenc 24.

Nyílttér

Értesítem tisztelt üzletfeleimet, hogy VASÚZLETEMET Mihail Vitezul (Nagypiac-tér 2. szám alá, a Wechsler-házba helyeztem át.

Tisztelettel
STERN JÓZSEF

Ön diktál

és a kisasszonyának nincs hol felvenni a jegyzeteket.

Elmés, praktikus gyorsíró-asztalkát kaphat a

Hegedüs Hirlapiroda
irodaberendezési vállalatánál.

Bódis Ferenc

arany, ezüst és ékszerárú üzlete
Sir. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

Ezüstláru gyártás

Sir. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-ut.)

Elutasította a kereskedelmi miniszter a gabonaexportőrök kérelmét

Bukarestből jelenti a Rador: A Lupta értesülése szerint a gabonaexportőröknek egy nagyobb küldöttsége kereste fel a kereskedelemügyi minisztert és kérte, hogy az új vámtarifa életbeléptetését tizenöt nappal halassza

el. A küldöttség vezetője kifejtette, hogy a régi vámtarifa alapján kötött szerződések lebonyolításával óriási károkat szenvednek. A miniszter a kérelmet visszautasította.

Mit kívánt Busoni az igazi zongoraművésztől

A minap elhunyt zongoristán önvallomásairól van szó, amelyek annyira igazak és örökbecsűek, hogy akár kőbe vésheetők, és a jövő művész-generációk idéjeként hirdetendők.

Egy a londoni előkelő társadalomban elsőrendű szerepet játszó lord — tetőtől-talpig mintaszerű gentleman — pontosan körülírta a gáncs nélküli eovar fogalmát. Az alábbiakban Busoni vázolja részletesen, hogy mint fest — szerinte — az „abszolút művész”:

— Magában véve feltétlenül tökéletes technikát sok jó zongorajátékosban fellelhetünk. A nagy pianistának minden esetre egy személyben jelentékeny technikusnak is kell lennie de a technika, mely a zongorista művészetének csupán egy részét képezi, nemcsak az agyagban s csuklóokban rejlik, s nemcsak az erő és kitartásban fészkel. A magasabb technika az agyban van, s mértanból a távolságok helyes megbecsüléséből, s bölcs elrendezésből van összeröva. De még ez is csak a dolog elejét jelenti, mert az igazi technikának legfontosabb kellékei a dus árnyalat, finom billentés, s kiáltképen a pedálok sokféle, helyes alkalmazása. Hogy valaki nagy művésszé küzdje fel magát, chez szokatlanul erős intelligencia, kultúra, széleskörű irodalmi és zenei műveltség, valamint a mindennapi élet dolgaiban való alapos tájékozottság szükséges. Az igazi művészek jellemesnek is kell lennie. Ha ezen követelmények valamelyikének hiányával van, úgy ezen hézag a művész által eljátszott minden frázisnál nyilvánvalóvá lesz. Ezekhez járul még érzés, temperamentum, fantázia, lelki poézis, s végül bizonyos személyes magnetizmus, mely a művészt arra képesíti, hogy néha sok ezer, egymáshoz idegen, csupán a véletlen folytán egy társaságba került embert ugyanazon hangulatba ejt. De még ezenfelül az igazi művész részéről sok lelki nyugalom, hidegvér bizonyossága is elvárható, valamint az is, hogy hangulatain — még zavaró mellékkörülmények között is — uralkodni tudjon, aztán fel kell kelteni tudnia a közönség figyelmét, s végre a döntő „psychológus pillanatban” a jelenlévőkről meg kell feleltetni tudnia. Hozzá fűzzük még, hogy forma és stílusérzékkel is kell bírnia, jó ízléssel, s eredetiséggel. De hiszen alig érünk a dolgok végére, ha az összes követelményeket felsorolni óhajtunk! Mindezek előtt egyetlen követelmény tartandó szem előtt: kinek lelkén keresztül egy élet nem vo-

nult át, annak sohasem sikerül a művészet nyelvét uralnia.

Eddig a Mester. És most sokan, akik akár itt, Váradon is, művészek készülnek, vessék emlékeztetükbe, s szívleliék meg az annyi babért aratott, s immár megdicsőült zongorafejedelem minden szavát.

Muzicus.

Ady Endre emléktáblája Debrecenben

Debrecenből táviratozzák: A debreceni fiatal írógárda elhatározta, hogy Ady Endre génuszának a maga tehetségéhez képest áldozni fog. Megörökítendő azoknak az időknek emlékét, a melyeket a nagy poéta Debrecenben töltött, emléktáblát állítanak fel. A költségeket Németh Nándor vendéglős vállálja el, a tervezetet pedig Némethy László szobrász készíti. Az emlékművet az Angol-királynő szállóban szeptemberben leplezik le.

Románia kiküldöttei a tenniszolimpiáson

Eddig kevés értesülésünk volt kiküldötteink szerepléséről, most az aradi dr Lupu nyilatkozata alapján a következőket közölhetjük. A négy kiküldött közül Stern Misu olaszországi nyaralóhelyéről ismeretlen okból nem érkezett meg Párisba. N. Mishu, a Londonban élő tenniszversenyző, a belga Washerrel került össze az első fordulónál, aki 6:4, 6:2 arányban vereséget is szenvedett. Ronetti-Roman szintén kiesett az első rundban, Kehring Béla verte meg 6:1, 6:1, 6:2 arányban. Egyedül dr Lupu jutott tovább az első fordulónál, amennyiben legelső ellenfelét Delcanto (Mexico) 6:4, 6:3 6:4 arányban legyőzte. A második fordulónál azonban az amerikai Washbrunnal szemben 6:2, 6:3, 6:4 szettarányban ő is vesztes maradt.

Helytelen hírek a konkordátumról

Bukarestből jelenti a Rador: A vallás és közoktatásügyi miniszterium kommunikét adott ki, amelyben cáfolja a lapokban megjelent pápai konkordátum szövegét.

Bukarestből jelenti a Rador: A kultuszminiszteriumban Duca, Lepedatu és Banu miniszterek hosszabb tanácskozást folytattak a Vatikánnak a concordatuma adandó ellenjavaslat tárgyában. A megszüvegezett ellenjavaslatot Banu volt kultuszminiszter holnap viszi magával Rómába.

Idegenforgalom Nagyváradon

Tegnap a következő idegenek érkeztek a nagyváradai szállókba:

A Park-szállóba: Klár Dezső, Budapest; Friedmann Jenő kereskedő, Budapest; Buchler Vilmos, lapszerkesztő, Budapest; Singer Henrik, kereskedő, Temesvár.

A Rimanóczy-szállóba: Csillag Elemér hivatalnok, Budapest.

A Palace-szállóba: Dénes Lajos tanár, Szabadka; Oláh Nusi színésznő, Budapest.

A Metropol-szállóba: Hirabik József kereskedő, Kolozsvár; Ferstl Gyula utazó, Temesvár; Schwitzre Antal hivatalnok, Budapest; Kassierer Lipót, kereskedő, Budapest.

x Férfi ingek legolcsóbban Schlessinger és Jung cégnél, Str. Avram Jancu (Kossuth-utca).

Színház

Péntek: Süt a nap, színmű ujdonság, másodszor, rendes helyárrakkal.

Szombat délután: Levendula, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Rózsálány, operetta, rendes helyárrakkal.

Vasárnap délután: Vörös malom, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Hajduk hadnagy, a Heimann-szinkörben, az Ujságíró javára.

Hétfő: Vén gazember, rendes helyárrakkal.

— Süt a nap. Ma este lesz a második előadása a Süt a nap Zilahy Lajos nagyszerű színjátékának, melyben a társulat legjobb erői vesznek részt. A Süt a nap színjátékának tegnap esti bemutatója alkalmával olyan nagy és hatalmas sikere volt, amilyen három év óta nem volt színdarabnak.

— Szombati előadások. Szombati délután az idei szezonban utoljára kerül színre a legszebb operettek egyike, Levendula, melynek minden egyes szerepét a társulat legjobb erői játsszák. Este a Rózsálány operettének lesz a hatodik előadása, melyben a főszerepeket Kovács, Zilahy, Pogány, Fratta, Misogán, Pattantyus és Vigh játsszák.

— Vasárnapi előadások. Vasárnapi délután Molnár Ferenc ma már világhíres bejárta nagyszerű színjátéka a Vörös malom kerül színre a bemutató előadás szereplőivel. Ez lesz a hatalmas színmű első mérsékelt helyáru előadása, este Heimann-kertben a Hajduk hadnagy operette kerül színre a társulat legjobb erőivel.

— Vén gazember. Hétfőn este a budapesti Nemzeti Színház tagjának Harsányi Gusztávnak a föléptével kerül színre a Vén gazember, Mikszáth és Harsányi e gyönyörű vigjátéka a Vén gazember címszerepét Tóth Elek fogja játszani.

— Gyere be rózsám. A jövő hét során egy igen kedves zenéjű és nagy mulatságos táncos operette kerül színre és ez a Gyere be rózsám, melynek minden egyes szerepét a társulat legjobb erői játsszák. A vezető szerep jutott Kovács Kató, Zilahy, Biczó, Borovszky, Pattantyus és Vighnek, de különösen Misogának jutott nagyszerű szerep, ki ebben az operettben egyike a legjobb szereplők bucsu előadójának. Vő hét szombat és vasárnap es-

Az Infratirea támadása Karácsonyi püspök ellen

Egy amerikai ujság sértő megjegyzései

Az Infratirea, a liberális kolozsvári orgánuma, amely amennyi bukaresti orgánum előnyt adhat állítólagos iránta írt cikkei felfedezésében, nap ismét inyenfalattal kedveskedik küsszámú olvasóinak. Karácsonyi János dr. nagyváradi c. püspököt Horthy-propagandistának nevezi és a határozatára ajnálna, — azért, mert a püspök egy amerikai magyarsági folyóirat (A Szent Család) előfizetési felhívására válaszolta, hogy legnagyobb meglepetésére nem tud előfizetni, mert mindentől meg van fosztva. A Szent Család szerkesztője, Nyiri István dr. lekötözte a püspök levelet és olyan kommentár fűz hozzá, amely valóban a románságot.

Amikor minderről az Infratirea megemlékezik, így fejezi be a cikket:

— Olvasóink most kérdezik: ki ez a Karácsonyi János dr. kanonok, aki a román államot — amelynek polgára — ilyen színekben állítja a külföldi sajtó? Ezt válaszoljuk: Karácsonyi egyházi elfoglaltsága mellett — jólismert történetíró is. Szerzője a „Száz ezer baj, millió jai” című könyvnek, amelyben tagadja a románság latin eredetét és azt állítja, hogy mi „balkániak” még nem voltunk itt, amikor a magyarok erre a tájra kerültek. Karácsonyi püspök a legutóbbi időkig a budapesti egyetem teológiai fakultásának volt a tanára. Néhány évvel ezelőtt elhatározta, hogy Erdélybe jön kanonoknak, mert a váradi püspökség jobb megélhetést biztosít, mint Budapest. Hogyan hálálja meg a magyar kanonok a román állam vendégszeretét, az kiválglik az idézett sorokból.

Így az Infratirea.

A Nagyváradi Estilap munkatársa ma reggel felkereste Karácsonyi püspököt és megkérdezte: mi a válasza az Infratirea cikkére. A püspök így felelt:

— Az amerikai Szent Család szerkesztője: Nyiri István dr. valóban felszólított, hogy fizessek elő lapjára. Drágának találom és különben is, a kisajátítások következtében nem lévén anyagi alapunk azt válaszoltam Nyiri István dr.-nak, hogy sajnos, nem fizethetek elő.

— Nem akartam én senkit, semmit se megrágalmazni, hiszen tény, hogy nincs annyi vagyonunk immár, hogy folyóiratokra — akár egyházi jellegűekre is — előfizethetnénk.

— A levél, amelyet Nyiri dr. hoz intéztem, — mindenki látja, hogy a formájából — teljesen privátjellegű volt, arról nem tehetek, hogy Nyiri dr. ur. közzétette. Azért meg igazán nem vagyok felelős, hogy Nyiri dr. a levelet olyan kommentárokkal

kíséri, amelyeknek hangját magam is élesen elítélem.

— Ami pedig a „Száz ezer baj, millió jai” című könyvemet illeti — mondotta a püspök — azért épen nem érhet szemrehányás, mert hiszen aki alaposan végigolvasta azt a könyvet, az tudhatja, hogy én azt épen a román-magyar közeledés érdekében a két nép kibéküléséért írtam. Ez minden sorából kitűnik.

— Végül az Infratireának arra a megjegyzésére akarok válaszolni — folytatta a püspök — hogy én a legutóbbi időben jöttem Nagyváradra. Ez nem áll. Én

1906-ban, tehát 18 éve hagytam ott a pesti egyetemi katedrát, azóta Váradon lakom. Arra nem is válaszolok, hogy az Infratirea propagandistának nevez. Én — ezt mindenki tudja — tudományos munkássággal foglalkozom, az ilyen támadások leperegnek rólam.

A magunk részéről egyelőre csak azt jegyezzük meg, hogy az Infratirea tendenciózusan fordította le Karácsonyi levelet. A fordításban a *jefuiti* szó van, ami kirablást jelent, viszont Karácsonyi püspök a *megfosztva* kifejezést használta, ami lényegesen különbözik a kirablástól és bántó éle — ez már a nyelv szellemének ismeretéből következtethető — épenséggel nincsen.

Szokatlan fizetése képtelenség a nagyváradi törvényszék előtt

Érdekes és a kereskedelmi életben egészen szokatlan fizetése képtelenséget jelentett be a nagyváradi törvényszéken Gerő Sándor, a tegdi Glória bútorgyár tulajdonosa, ügyvédje, dr. Lévai Béla útján. A cég, amelynek

aktívái négy és félmillió lejre ruznak, három és fél millió passzívával szemben, 100 százalékos kényszer-egyezséget ajánl meg hitelezőinek.

Tartozását hat hónapon belül 8 százalékos kamattal akarja megtéríteni.

Ennek a feltűnést keltő fizetés-

képtelenségi bejelentésnek oka az, hogy néhány nappal ezelőtt a céget egyik nagyváradi hitelezője fizetésre szólította fel, de eredménytelenül. Lejáratkor Gerő Sándor nem tudott eleget tenni kötelezettségének és minthogy nem akarta, hogy egy hitelező a többi rovására kielégítést nyerjen, kényszer-egyezséget kért. A törvényszék vagyonfelügyelőnek dr. Venter István nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A hitelezők közt több nagyváradi cég szerepel. Így az I. Nacht cég 125.000 lejjel, Schenck Rudolf 100.000 lejjel, Rein Marcell 125.000 lejjel és több cég 100—200 ezer lejt kitevő összeggel.

Terente fent, Terente lent

Az elegáns bandita — Legendák a láp fejedelme körül

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A brailai láp fejedelmét, — akinek nevét ma már egész Európa sajtója emlegeti — a legutóbbi napokban egy és ugyanazon időben több helyen vélte látni a legendákra hajló nép. Hol Gaslacban, hol meg a sokszáz kilométerrel távolabb eső Ramnicul Saratban, vagy Jasiban bukkant fel. Arról is beszéltek, hogy Bulgáriába menekült, de ez nagyon valószínűtlen, mert mielőtt Romániába került, Terente Bulgáriában számos bűnt követett el és akkor szökött ide.

Az bizonyos, hogy Tulceában, Gaslac és Braila környékén mostanában egész sereg rabló garázdálkodik, akik Terente fellépése előtt saját szakállukra dolgoztak, de amióta a láp fejedelmének nyoma vészett, azóta az ő nevében követnek el minden gazságot. Hallatlan presztízse van a Terente-nevnek és amikor egy al-Terente valakit megtámad az uton, a szegény áldozat még feljelentést is alig mer tenni, vagy, ha meg is teszi, a büntényt egyelőre ugys az igazi Terente rovására írják.

Hogy Brailában most is milyen a hangulat, arra jellemző a következő eset: Tegnapelőtt reggel elegáns, szürke ruhás és szürkecipős fiatalember tünt fel Braila meglehetősen néptelen utcáin. Borotvált arcú, szép, férfias vonású intelligens élénkszemű ur volt. Össze-vissza csatangolt a városban, benézege-

tett a középületekbe és ez épen elég volt ahhoz, hogy városszerte elterjedjen a hír:

— Terente a városba érkezett!

Amikor pedig egyesek már a kikötőben, majd a láp környékén vélték látni az elegáns fiatalembert, a rendőrség is akcióba lépett és az egész városban kutatni kezdtek. De ekkorra már

Párbaj lesz az olimpiai vivók botrányából

A magyar zsüri-tag provokáltatta Pulittit

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A párisi olimpiászon a vivó világbajnokság körül lezajlott botrány ügyével foglalkozott tegnap este a Magyar Vivósövetség. Ismeretes, hogy Puliti olasz vivó, Kovács magyar zsüritagot bottal fenyegette meg, majd később a Folyes Beryere egyik előadásán ököllel arculütötte. Puliti akkor a zsüri kizárta a világbajnokságért folyó küzdelemből. A magyar vivók azonban nem elégedtek meg ezzel az elintézővel minthogy az olimpiai eskü tiltja a versenyzők között mindennemű lovagias elégtétel

kérését, a versenyt ideje alatt a kérdés elintézetlenül maradt.

A Magyar vivósövetség most Kovács ügyét magáévá tette és elhatározta, hogy elégtételt kér a nemzetközi vivósövetségtől, de nem gátolja meg Kovácsot abban, hogy ügyének személyes terepére vitt részét ettől függetlenül elintéztse. Gerde Oszkár és Rády József, Kovács megbízottai ma táviratilag provokálták Pulittit. Hogy a párbaj hol és mikor fog lefolyni, az most az ellenfelek megbízottainak megállapodásától függ.

hült helye volt. Most aztán a brailaiak szentül meg vannak győződve róla, hogy az elegáns fiatalember Terente volt, — annál is inkább, mert a fogságában volt brailai urileányok elbeszélések, hogy a láp fejedelmének valóban fejedelmi garderoberje van.

A rendőrségnek ettől függetlenül alapos a feltevése, hogy Terente jelenleg Brailától 80—100 kilométernyire az Ó-Dunának nevezett holt ág mocsariban bujkál és éjszakánként ki is jön élelemért. Néhány ismerőse találkozott is vele és ezek azt beszélik, hogy Terente tiltakozik az ellen, hogy a kis tolvajok visszaéljenek az ő nevével.

— Én nem bajlódom kis dolgokkal! — mondotta, önézetesen.

Caraiu községben járt legutoljára Terente és ebből a gazdag faluból gyakran kap élelmet. A falusi nép fél tőle.

Egyébként a hadműveleteket, amelyek 360 kilométeres fronton indultak meg Terente ellen, — már egy héttel ezelőtt megszüntették. Csak néhány őrszem és járőr maradt a környéken, de éjszakára ezeket is bevonják.

Miért lett öngyilkos a téglagyári igazgató

Hirt adtunk róla, hogy Farkas Simon kolozsvári téglagyári vezérigazgató, az erdélyi gazdasági élet egyik jól ismert szereplője öngyilkosságot kísérelt meg. Villájának kertjében — miután elbúcsúzott családjától — borotvával öt helyen felvágta az ereit. Esméletlenül szállították kórházba, de ma érkezett telefonjelentés szerint állapota kedvezőbbre fordult, s remény van életbenmaradására.

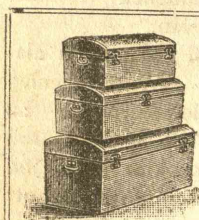
Mára kiderült az is, hogy Farkas Simont nem az általa vezetett vállalat gazdasági válsága kergette öngyilkosságba, hanem saját vagyoni viszonyainak rendezetlensége és tőkéjét meghaladó adósságai.

NAGYVÁRADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	350
DOLLÁR	— — —	230 —
SVÁJCI FRANK	— —	4295
OSZTRÁK KORONA	—	310
FRANCIA FRANK	—	1170
CSEH KORONA	—	680
LIRA	— — — —	1000
FONT STERLING	—	1017

Theil szalami, Sibiu — Nagyszeben

* A jól vizsgázott gyerekeket beiratják a szülők a Hegedüs hírlapiroda kölcsönkönyvtárába.

A legjobb kivitelű bőr-, fieber- és vászonböröndök, valamint berendezett kazeták és isklátások detailban is kaphatók engross árak mellett a Nagyváradi Böröndáru és Táskagyárban Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. Javításokat is vállalunk. Nagyváradi Böröndáru és Táskagyár Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18.

Halo!

Halo!

Kovács J.

órák és ékszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36

Mindennemű órák javítását elvállalja. Munkáért kívánatra házhoz is megyek.

Eladó ingatlanok

140 ház: 160.000, 70.000, 200.000, 260.000, 250.000, 200.000, 100.000, 150.000, 1.000.000, 12.000, 180.000, 250.000, 185.000, 240.000, 300.000, 180.000, 165.000, 120.000, 1.700.000, 100.000, 65.000, 60.000, 375.000, 340.000, 350.000. Ezenkívül több kisebb-nagyobb házak.

SZÖLŐK. Kettőhold 210.000 ház-zal, kuttal, pincével, udvarral stb. Felső Körösoldalon 2 hold 120.000 2 hold 180.000, 3 hold szép helyen 280.000, egy és félhold 100.000, öt és félhold 200.000, 3 hold házzal 240.000, husz hold 1.200.000. Ezenkívül 180.000, 800.000-ért és több kisebb-nagyobbak. Egy kis hold sürgősen terméssel 30.000-ért. Szántók 8 holdtól 15, 35, 42, több 60, 185 és 213 holdasak.

Értekezhetni

Toma Józsefnénél

Nilgesz-telepen, d. u. 3-6-ig Körös-utca 21. szám.

Fényképező gépek

használt jó állapotban nagy választékban

olcsón kaphatók.**STERNBERG**

Kishídő.

Telefon: 13-45

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LEVELEZÉS

LADUCZY Kató jelentkezzen a Hegedüs hírlapiroda kölcsönkönyvtárában. 329

„MAGASZTOS SZIV”. Hol és mikor fejezhetném ki köszönetemet. Levelet „Aranyshiv” jellegre a Hegedüs hírlapirodába. 327

MA 6 órakor, ha eső nem esik, cukrászdában várom. Lila Biri. 326

LAKÁS

ÜZLETHELYISÉG, 1 szobás konyhás lakással, Calea Viktoriei (Kolozsvári-utcán) kiadó. Cim Hegedüs hírlapirodában. 328

EGY szoba, konyha, speiz, teljes berendezéssel átadó. Strada Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 76. Vass. 320

ALKALMAZÁS

HAZIKISASSZONYI vagy gyernick mellé ajánlkozik intelligens leány, lehetőleg izraelita családdal. Feltételek Barátságánál, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 21. 330

MINDENES főzőnőt keresek elsejére Strada Gojdu (Beöthy Ödön-utca) 42. 324

TELEPFELÜGYELŐ azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni vasárnap délelőtt Prometheus bánya irodájába, Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 1. 323

MAGYAR nevelőnő perfekt német és zongora tanító állást keres, csakis feltétlen uricsaládnál, hol jó bánásmódba részesül. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 319

IRODAI üvegfal, üzletberendezés eladó a Hegedüs hírlapirodában. 37

ADÁS-VÉTEL

NAGYON szép horgolt ridikülök, horgolt selyem terítők, rojtos kendő eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 310

SURGÓSEN eladó Cseresznyefa ebédlő világos hálószoza 4-3 m. szmírnaszőnyeg, 2 és fél-3 és fél perzsaszőnyeg, kisebb perzsák, lámpák, porcellánok, képek, hármass garderoob szekrény fehér. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 273

ELADÓ rövid zongora. Paliszander ebédlő 6 székkel. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 272

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellánt, kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT hétfőn délután egy kis fekete daxli pocfogó kutya. B. megtaláló jutalomban részesül, Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 11. 325

UJ KÖLCSÖNKÖNYVTÁR JEGYZÉK megjelent, ára 10 lei. HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

Ha fürdőre utazik!

Aszódinál

vásároljon

málnaszörpöt, gyógy-akácmezet, szalámit, vaját szardíniát, finom friss csokoládé bonbonokat, fűszer és csemege osztályom havi bevásárlásnál 5 percent rabatot ad. 8-féle zamatu pörkölt kávéim utánozhatatlanok. Aszód Sas-palota.

500 hold
saját birtokomhoz
társat keresek

A birtok teljesen instruálva van.

Cim a Hegedüs Hírlapirodában.

Resicai Electromotorok Lerakata és Körletképviselte

Roessemann és Kühnemann R. T.

Budapest, keskenyvágyú vasutak és sodronykötélpályák gyárának lerakata és vezérképviselte, valamint

Krauss & Co müncheni mozdonygyárának képviselte.

Kemény Béla okl. mérnöknel

Nagyvárad, Ciorogariu (Uri-u.) 4. Tel. 10 72

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény

Harántgyaluk (Shaping)**Fűrőgépek****Hydraulikus prések****Olaigyártó berendezések****Fogaskerék marások 1000X400^{mm}-ig****Transmissiók, függőgyámok és csapágys****Mindenfajta vas- és fémöntés**

C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény

Kérjen árajánlatot

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Sonnenfeld Adolf részv. társ.